

Redacția, Administrația,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 33.
Societăți de subscripție nu se
primesc. — Măsurătorile nu se
returnează.
INERATE se primesc în Admi-
nistrația în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de știri:
în Viena: H. Doka, Hermann
Kocher, Rudolf Kone, A. Oppolzer,
Nachfolger; Anton Oppolzer, J.
Dawson; în Budapesta: A. V.
Goldberger, Ekstem Bernat; în
București: Agenția Rom. Șco-
lară de România; în Ham-
burg: Kowalski & Lehmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o săptămână 6 cr. și
30 cr. tãmbur pentru o pagină
oare. Publicații mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagină a 8-a o
serie 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U I L X

„Gazeta” iese în dă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrația, piața mare,
tãrgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 133.

Brașov, Mercuri 18 (30) Iunie

1897.

Grevă față de guvernul din Austria.

În Austria se încurcă tot mai mult lucrurile. Nemții din opoziția nu s'au mulțămît cu scandalurile obstrucționiste, provocate în parlament, ci acum au recurs la o măsură și mai extremă, care se apropie chiar de revoluția.

Orașele și comunele germane una după alta au început a se pune în grevă față de guvern; nu vor să prezente listele tinerilor pentru miliția, nici să încasseze dările. Refuză de-a face ori-ce serviciu de stat și polițienesc, și nu cunosc nici o îndatorire, afară de îndatoririle, ce sunt impuse prin anumite dispozițiuni clare ale legii. Tote acele sarcini însă, pe care comunele le-au suportat până acum în urma usului, orî a unor ordinațiuni ministeriale, refuză a-le suporta și mai departe.

Nu o fac acesta pentru-că doră ar vră să stărbă vreo despăgubire dela guvern pentru serviciile prestate. Despăgubire au cerut comunele încă cu ani înainte, dăr nu li-s'a dat și pentru aceea totuși n'au încetat de-a presta statului funcțiunile, ce au fost puse în sarcina lor prin vechiul us și ordinațiuni. Greva este provocată exclusiv de sentimentul național, șeu mai bine dîs de fanatismul Nemților din opoziția. De când cu ordonanțele pentru limbă ale lui Badeni, aceștia nu-și mai găsesc astempăr și sunt gata să răs-torne totă ordinea din stat numai pentru a face imposibilă poziția actualului guvern, chiar cu risicul de-a sgudi însuși temelile constituției, precum de fapt le-au și sguduit deja.

Greva, ce Nemții opoziționali au arangiat-o în cele administrative, este dinainte proiectată și sistemată pe totă linia. S'au dat în privința acesta chiar și instrucțiuni ti-

părite. După aceste instrucțiuni, greva generală avea să erumpă în 10 Iulie. Unora dintre orașe li-s'a părut însă prea departe acest termen și au hotărît să refuze guvernului serviciile lor încă mai degrabă de 10 Iulie. Între aceste orașe sunt Leitmeritz, Schönfelden și Innsbruck, la cari în timpul din urmă s'a adaus și orașul Teplitz din Boemia.

Situațiunea, se 'ntelege, în astfel de împrejurări e cât se pôte de desperată, nu numai pentru guvern, ci pentru însuși sistemul de guvernare, ale căruia țile mulți dic, că sunt deja numărate.

Guvernul, se 'ntelege, pășese tot mai energic și mai riguros față de Germani, dăr prin asta contribuie numai a mări și mai mult îndărjirea acestor din urmă. O adunare germană, ce avea să se țină în Aus-sig și la care aveau de gând să ia parte și mulți reprezentanți ai anumitor societăți din străinătate, autoritățile au oprit-o. Consiliul comunal din Leitmeritz, care într'un con-clus protocolar a adus hotărîrea, că nu va presta statului serviciile sale pe cât timp guvernul nu-și va retrage ordonanțele pentru limbă, se dîce că va fi tras din partea guvernului în cercetare disciplinară.

Se prevede însă, că măsurile acestea nu vor duce la rezultatul dorit. Nemții sunt mult mai egoiști și ambițioși, decât ca să se împace cu ordonanțele de limbă ale lui Badeni, chiar de-ar sci, că-i va costa dărîmarea constituției. Mult se simt ei încurajați și prin numărösele manifestațiuni de simpatie și viul înteres, cu care sunt urmăriți în această luptă din partea conaționalilor lor din Germania.

Ce are să urmeze acum? De-o împăciuire între Cehi și Germani, după cum au ajuns lucrurile ađi, nu mai pôte fi vorba. Dăcă Germanii se simt astăđi atât de amărîți din

simplică cauză, că în oficiile publice ale Boemiei și Moraviei s'a impus și folosirea limbii cehice alături cu cea germană, apoi de sigur, că același lucru, aceeași netoleranță o vor arăta la rëndul lor și Cehii față cu limba germană de cumva s'ar în-têmpla să ajungă érași în opoziția.

Nu va puté fi așa-dără curênd pace în Austria, căci partidele se vor paralisa unele pe altele și vor face guvernamentul imposibil, ér din această situațiune nu se va găsi altă ușă de scăpare, decât schimbarea sistemului de guvernament, prin care să se asigure o egală tratare și îndreptățire naționalităților.

Acésta e ceea ce-i îngrozesc pe Unguri, căci din Austria până la ei numai un pas este, și acest pas ađi e aprópe.

Sérbii din Ungaria și autonomia bisericei lor.

Am anunțat erî, că alegerile pentru congresul bisericesc sêrbesc, care are să se ocupe cu marea ces-tiune a regulării autonomiei bisericei lor, s'au terminat cu un desastru cumplit pentru partida guvernamentală. Dintre 75 de deputați aleși, 56 sunt de-ai opoziției unite, care reprezintă elementele independente și naționaliste ale Sérbilor.

În fața acestui rezultat, e evident, că nu-i va fi guvernului Banffy așa ușor de a-și realiza planurile, ce le-a avut față cu biserica sêrbescă. Congresul în majoritate preponderantă e constituit din elemente independente, în frunte cu Polit și cu Gavrilla, cari nu vor consimți a primi un proiect de organizația, ce ar fi periculos pentru independența și caracterul național al bisericei lor.

Acésta o prevéd Ungurii și de aceea ei au început acum să unel-

téscă și agite direct pentru oprirea, eventual disolvarea congresului.

Astfel „Egyetértés” publică un comunicat, ce dîce, că l'a primit dela un fruntaș sêrb inițiat în cestiunile bisericesci ale Sérbilor. Comunicatul e scris cu tendința vedită, de-a face să se opréscă congresul.

El este următorul:

„Alegerea deputaților pentru congresul bisericesc sêrbesc, ce se va întruni în 11 Iulie în Carloveț, a fost urmărită cu viu interes nu numai din partea Sérbilor din patriă, ci de întrégă țera, ba și din partea celor din afară de granițele țerei, din Serbia. Pe Sérbi îi interesésă mai ales aceea parte din programul deputaților, care privesce atitudinea lor față cu crearea unui statut unitar, ce se va estinde asupra tuturor ramilor de administrațiune bisericescă. Se șoie, că în cestiunea acésta, ministrul-președinte Banffy, răspundênd la o interpelare a deputatului Jagici, a declarat în cameră, că el nici-odată n'ar puté consimți să li-se dea Sérbilor o autonomie așa de estinsă, cum este autonomia Românilor greco-orientali, deórece acésta n'ar fi o rezolvare corectă a cestiunei naționale, ci ar fi spre înveninarea ei.

Sérbii, în cestiuni generale de naționalitate, se împart în trei partide: partida autonomă, liberală și radicală. Cea dintăi urmăză o politică moderată, ér celelalte două o politică ultra-națională. În cestiunea statutului organic, partida liberală și radicală s'au aliat la oaltă și au intrat învãlmășelile luptei electorale ca opoziția unită. Principiile acestei opoziții sunt acele-și prinoipii, pe care le profeséză Mihail Polit, Emil Gavrilla, redactorul „Zastavei” și alți mai mulți politici naționaliști intransigenți. Partida autonomă este, ce-i drept, cea mai apropiată de vederile, ce le are guvernul în cestiunea amintită, dăr considerând, că ea este esecutorul voinței episcopilor, nici ea nu dęșteptă simpatia în noi.

„Față de noi este deci indiferent, că dintre 50 de deputați mireni și 25 bisericesci, în total va să ăiă 75, în parte preponderantă sunt de-ai opoziției unite. Cer-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Macedonia*)

de T. Ionescu.

I.

Crescuți de dascălii de peste Carpați în suvenirile Daciei-Traiane, puțin, forte puțin erau aceia dintre noi, cari se gândeau la Români din drépta Dunărei.

Și cu tóte acestea ei nu sunt de des-prețuit. Deosebit de Dobrogea, pe care, mulțumită vitejiei noastre, am reluat-o, deși nu întrégă, după veacuri de despărțire nêmul nostru este forte răspândit în drépta Dunărei.

În Serbia, Români forméză un colț compact reținat pe Dunăre, și dăcă statisticele oficiale îi însuméză 150.000, trebuie să fim siguri, că sunt mult mai mulți.

În Bulgaria, Români ocupă mai tot malul Dunărei. Compacti împrejurul Vidi-

nului, număröși în Silistra și în Turtnoaja, ei sunt răspândiți într'o mulțime de localități și mai ales de-a lungul riuilor, care se varsă în Dunăre.

Mult mai însemnați însă sunt Români din Macedonia, Epir și Albania. Numêrul lor este una din enigmatle etnografiei. Unii îl șoobóră până la 300.000, alții ură peste un milion. Orî unde ar fi adevêrul între cifrele acestea, nu este de tă-găduit, că între Archipelag și Adriatică, în munții Pindului și în câmpiile Macedoniei trăsce un neam românesc, un neam însetat de cultura românescă și pentru care deja Bucureștii sunt ceea ce pentru creștin este Ierusalimul și pentru Musulman Mecca.

Dăr nu numai prin număr se sator-nicesce importanța relativă a neamurilor. Chiar acolo unde Armânii sunt în minoritate, nu începe indoială, că ei aloățuesc păturile dirigitóre, că ei înfățișéză averea, că al lor este comerțul și industria, că ale lor sunt orașele.

Dăcă ese adevêrat, că conșciința lor limpede despre naționalitatea românescă este de dată recentă, nu este mai puțin

adevêrat, că nici odată nu s'a rupt comu-nicația între ei și noi.

Nu este aci locul să discutăm istoria. Putem însă să amintim, că vecinic am primit noi o imigrația armână, că în mare parte burghezia noastră din ei a fost și este aloățuită și că elementul armănesc a jucat un rol mult mai mare, decât credeam noi acum 30-40 de ani, când îi confundam cu Grecii, în dospirea societății române moderne. Din acești imigranți au eșit și căpetenii de ale neamului nostru și nu numai în regat, dăr — lucru curios, care dovedesce unitatea noastră națională — și peste Carpați.

Șaguna, omul care a dat Românilor ardeleni frumösa lor organizație bisericescă, care li-a slujit și le slujesce drept o autonomie românescă, era un Armân. Și tot armănesc este neamul Mocioneștilor, al celor cari, atât au închinat pentru ajutarea culturii românești, încât unul din istoricii noștri, într'o lucrare, pe care li-o dedica pe când era încă în Banat, îi numia Mecenații Românismului.

Armânii sunt pentru noi o clientelă firéscă în Peninsula balcanică.

Și nu este lucru de nimic d'a avé-

oine-va o clientelă peste granițele țerei sale.

Sunt d'abia câte-va luni de când puternica Germania a făcut descoperirea, că cei 50.000 de Buri din Transvaal, fiind Olandezi sunt rudeni de ale Germanilor. Ér în acest moment chiar marea Rusiă, cel puțin presa rusă, se árdesce să găséscă o înrudire cu funginginosul Menelik, de sigur nu o înrudire de sânge, dăr măcar o înrudire religioasă, deși Menelik și Etiopii sêi sunt monofisiți, ceea ce nu însemnéză nici ortodoxie, nici catolicism.

De sigur, că nu este vorba pentru noi nici de cuceriri, nici de anexări. Dăr să ai și aiurea o populația românescă, care să ougete ca tine și să trăséscă din viața ta sufletescă, este de un neprețuit folos.

Importanța Armânilor pentru noi nu este numai culturală, dăr și politică. Culturală nu mai începe vorbă. Suntem prea puțin noi Români pe suprafața pământului, ca să putem voinți perde dela cultura românescă măcar o jumătate de milion de ömeni.

Importanța politică este și mai mare. Grația existenței Armânilor se transformă pentru noi în datoriă ceea ce alt-fel ar fi numai în drept.

*) Estras din broșura cu același titlu, apărută țilele trecute, conținând un șir de articuli, publicați în „Timpul”, ai fostului ministru al instrucțiunii publice T. Ionescu.

curile Sârbilor fruntași, cu sentimente patriotice, sunt în olar cu aceea, că *ținerea alegerilor a fost o lucrare zadarnică*, deoarece din partea partidei radicale și liberale s'au ales pentru congres astfel de elemente, cu care nu numai că nu poți discuta cu sânge rece, dăr peste tot dăci nu poți discuta și astfel de sigur, că *comisarului guvernial baron Fedor Nikolici nu-i rămâne alta de făcut, decât să disolve congresul*. Presupunerea aceasta o confirmă și împrejurarea, că până acum nici nu s'au publicat proiectele, ce sunt a se prezenta congresului.

Va să dăcă lucrul stă așa, că guvernul bucuros îi lasă pe Sârbi să-și reguleze autonomia bisericească, dăr să-și reguleze după placul Ungurilor și nu după cum cer interesele bisericești lor. La cas contrar „nu rămâne alta de făcut, decât dizolvarea congresului!”

În sensul acesta pledază și un articol al lui „Magyarország”, ce dăce, că l'a primit éráși dela un Sârb, și pe care-l publică la locul prim. Se vede, că șovinistii maghiari și renegații sârbi s'au spăriat de rezultatul alegerilor și acum stăruie să paralizese cu ori-ce preț viitorul congres sârbesc.

Păreri ale împăratului Wilhelm.

D-l de Blowitz, corespondentul parisiian al marelui țiar englesesc „Times”, comunică în această fôia o convorbire, ce dăce că a avut-o în grădina ambasadei englese cu un bărbat de mare autoritate, care se întorcea din Germania. Acest bărbat a avut conversații cu împăratul Wilhelm al Germaniei și pretinde a cunoșce bine păreriile acestuia.

În ce privește *cesiunea greco-turcă*, acest bărbat politic s'a exprimat înaintea d-lui Blowitz în următorul mod:

„Sultanul scie prea bine, că nici Rusia, nici Germania nu va susține pretențiunile sale de a păstra Tesalia s'eu să rămână acolo cu titlul de cuceritor. Intenția lui Abdul Hamid e mai rafinată: ceea-ce vré, ceea-ce urmăresce dela începutul perioadei actuale, e să *dividă Europa*. Ori, decât totuși insistă asupra acestui punct, e, că speră să găsească aci mijlocul de a divide Europa; și acesta e totă politica și totă forța sa; căci, băgați s'eu că decât Rusia ar lăsa să se credă că-l susține pe calea aceasta, în ciuda tuturor tratatelor, din lume, Franța nu ar pute rămâne de acord cu d'nsa; ea n'ar pute admite cu nici un preț, ca Turcia, sub o formă óre-care, să pue mâna pe Tesalia. și vedeți consecințele: s'ar face o țandură în blocul

europăean, și politica Sultanului ar scie apoi s'o lărgescă indeajuns pentru a face o gaură.

Din fericire, n'avem să ne temem de acesta. Europa rămâne unită și, decât Sultanul comptéză pe diviziunile ei, sunt convins, că să înșelă și că, în cestia aceasta a Tesaliei, nu va găsi nicăeri sprijin. Trebuie numai să nu fim grăbiți și să ne reamintim, că ceasornicul orientat e totă-una mai înapoi decât ale noastre. Le-am spus acestea în Germania, unde încep să fiă nerăbdători.”

În ce privește *raporturile dintre Germania și Franța*, d-l Blowitz comunică următoarea declarațiune a împăratului german:

„Nu sciu, a d'is împăratul Wilhelm pentru ce Francesii sunt atât de supărați pe mine. Nu eu am creat starea de lucruri esistență. E o moștenire, ce am găsit-o, și nu cred să existe în lume o ființă capabilă să gândească, care să-mi pótă reproșa de a fi primit-o. Eu n'am făcut nimic pentru a agrava o situașiă, care mi-a fost transmisă și al cărei oredincios și respectuos servitor m'am mulțamit a fi până acum.

„Cred, că chiar acei cari strigă mai tare, decât i-ași întreba ce povată îmi dau, n'ar pute să mă consilieze un lucru, pe care ar fi incapabili să-l facă decât ar fi în lozul meu. Și totuși sunt supărați pe mine, ca și când eu ași fi făcut toate acestea, și zădărnicesc toate sforțările mele pentru a îmbunătăți o situașiă, a cărei ameliorare ar avé pentru ambele țări consecințele cele mai fericite.

„Am încercat destul să creez o acțiune comună pentru ambele țări, pe terenul industrial și comercial, pe terenul economic. Dăr unii au răspuns cu hotărârea unor ómenii incapabili; și ceilalți cu dispozițiunile simpatice ale ómenilor inteligenți, dăr cari n'au nici curagiul, nici autoritatea necesară pentru a duce lucrurile la bun capăt. În condițiunile acestea, trebuie să lăsăm, ca lucrurile să-și urmeze cursul regulat și să așteptă vremea, când se vor pute aduce soluțiuni, ce nu se pot prevedé acum...”

Crisa în Orient.

Negociările pentru încheierea păcii, ce se urmăză de atăta timp la Constantinopol, atăta au tot sucit și răsucit lucrurile, până când au adus lumea în situațiunea, ca să fiă din nou necesităta a vorbi de-o crisă în Orient.

În adevăr, scirile telegrafice mai noué, ce ne sosesc din Grecia, în loc de-a ne vorbi de pace, ne amenință cu nouă complicațiuni și pregătiri de război.

Astfel în ce privește negociațiile, o

Istoria ni-a făcut între popórele creștine din Peninsula balcanică *primi inter pares*.

Singuri noi am rămas în picioare în fața cuceririi otomane. La noi numai a rămas o societate, un guvern, o existență de Stat.

De aceea veacuri s'au adăpostit la noi creștinii din Peninsula balcanică fără deosebire de neam. Aici, sub ocrotirea săbiei noastre, au găsit ei o mângăere pentru patria perdută, aici au visat renașcerea neamurilor lor sdrobite.

Când în veacul nostru popórele din Balcani au crezut, că a sosit ceasul de a încerca o înviere a trecutului lor istoric, tot la noi, tot pe pământul primitiv al României s'au făcut întâiele încercări. Eteria grecă și Bandela bulgare din stânga Dunărei au pornit.

Conștiința tradițională a rolului nostru istoric ni-a împins în rebelul din urmă în care ne-am vârsat sângele și cheltuit comorile, ca să se înființeze un principat bulgar și să se sporască stăpânirile Serbiei și ale Greciei. Êr în anii din urmă tot această conștiință ne-a făcut să dăm ne-

condiționat sprijinul așa de folositor, pe care l'am dat Bulgariei în fireșile ei născute de-a sta neatârnată.

Avem dăr de sigur dreptul netăguit d'ane spune cuvântul nostru în tot ce se petrece. În tot ce s'ar pute petrece de-a drépta Dunărei.

Viéta noastră istorică a fost și este legată cu cele de-acolo. De sörtea celor din Peninsula balcanică nu se pótă hotări fără noi și în potrivă noastră.

Din fericire, interesele noastre cele mai vii sunt pentru menținerea stărei actuale. De aceea și imperiul otoman nu are și nu pótă avé amicii mai adevărați.

Dăr chiar pentru menținerea stărei actuale avem și noi dreptul să ne spunem cuvântul nostru. Dreptul acesta l'am avé de sigur și decât nu ar exista Armânii și decât ei nu s'ar simți în conglăsuire cu noi. Existența lor însă, dragostea lor pentru noi, conștiința lor din ce în ce mai limpede de naționalitatea lor românescă, transformă — cum am d'is deja — dreptul nostru în datorită.

(Va urma.)

telegramă din Atena dela 28 Iunie spune, că rezultatul acestor negociații nu e nicidcum favorabil Greciei. Indemnitatea de război nu va fi mai mică de patru milioane lire. Puterile interesate în finanțele Greciei vor propune, probabil, controlul întregii datorii publice a Greciei. Rectifi-carea graniței va cuprinde înapoierea forturilor situate la doi kilometri de linia actuală. Marchisul de Salisbury a declarat, că Englitere, ea singură, nu putea să obțină condițiuni mai bune. Guvernul grec declară, că o pace încheiată în asemenea condițiuni va atinge însă-și existența Greciei.

Atât în ce privește negociațiile de pace. Adevărata crisă însă o anunță scirile ce ni-le aduc telegramele de mai jos.

Așa o telegramă din Canea spune, că acolo se fac *noué pregătiri de război* și că 1200 de Musulmani, eșii din Candia, au năvălit pe neașteptate în timpul nopții asupra unui fort grecesc. S'a încins o luptă viună. *Musulmanii au avut 13 morți și 12 răniți*. Pierderile insurgenților însă sunt necunoscute. Locuitorii din Padiades prepară o expedițiă pe uscat și pe mare.

Altă telegramă din Atena spune, că armata turcescă din Epir a ocupat *diferite pozițiuni în partea de câtră Agrafa*, amenințând astfel să taie retragerea Grecilor în cas de reluare a ostilităților. Guvernul a decis de-a ocupa tare Karpension, fiind necesară această ocupare din cauza apariției câtorva bande de făcători de rele în împrejurimile acestui oraș.

Aceste sciri nu indică nicidcum o rezolvare a crisei în Orient. Mai adaugem apoi și scirea telegrafică, ce sosese din Brest, după care la cererea Bulgariei se va trimite acolo un locotenent de corabiă și trei oficieri de marină pentru a forma echipagiile și a organiza flota Bulgariei.

Cu alte cuvinte, Bulgaria încă continuă a se înarma.

Nici în Serbia spiritele nu sunt liniștite. După raporturile sosite din Üsküb, în partea de mēdă-și a Serbiei, agitația e tot așa de mare, ca și cum războiul turco-grecesc nici nu s'ar fi terminat. Locuitorii sunt în credința, că pacea încă n'a sosit și că nici nu va sosi curēnd. Acesta dealtminte-trelea apare și din unele dispozițiuni ale guvernului, cum sunt de exemplu cumpărările de cai pentru armată, care mereu se continuă, apoi construirea atelierelor de brutărie pentru castre în tot parcursul grēntăților de mēdă-și etc. Va să dăcă și Serbia se vede că face mereu pregătiri.

Interesantă este și următoarea telegramă, ce 'i se trimite din Salonic țiarului „Pol. Corr.”: Agitația în *populația albanesă* ia din ce în ce proporțiuni mai mari. Pe de-o parte Albanesii cer *anexarea Tesaliei la Turcia*, pe de altă parte cer crearea unei provincii albanese autonome sub suzeranitatea Sultanului. În Albania de Nord se adună mii de Albanesi pentru a agita cererile lor. O deputațiune va pleca probabil în curēnd la Constantinopol, pentru a supune la Yldiz-Kiosk dorințele triburilor albanese. În Epir se mai găsesc încă 4000 Albanesi cari nu vor să desarmeze, nici să se impatrieze.

SCIRILE ȚILEI.

— 17 (29) Iunie.

Convalescența prințului moștenitor al României. „Drapelul” scrie: Suntem fericoși a anunța cetitorilor noștri, că starea A. S. R. Principelui Ferdinand merge spre o serioasă îmbunătățire. Cu toate accesele de căldură din ultimele țile, Augustul bolnav se află astăzi într-o stare escelentă, care permite medicilor să-l hrănescă în mod mai substanțial. Unele diare și-au făcut un nenorocit sistem, de-a împrăștia în public tot felul de sciri absolut inexacte privitor la starea augustului bolnav. Informațiuni precise, culese dela persoane în măsură de a scie adevărata stare a A. S. Regale, ne permit a da cele mai formale și categorice desmintiri tuturor scirilor alarmante publicate de unele diare.

Opt glonțe într'un leopard. Pe stradele orașului Tarnov din Galiția țilele aceste se preumbla un óspe rar. Din menageria, ce era în acel oraș, a scăpat din întēmplare un leopard, care negenat umbra pe stradele orașului. Grozavul óspe inspiră multă frică în locuitorii orașului, încât nimenea nu îndrăse să ese din casă. În sfērșit autoritățile orașului cerură ajutorul miliției locale. Trei sub-oficieri dela ulani înarmați cu carabine, fură trimiși călări să urmărescă Leopardul. Acesta vēdându-se amenințat, s'a refugiat pe coperișele caseilor. Soldații îl urmăriră dela casă la casă, și acesta ținu până la meșul nopții. În fine soldașilor le succese a-l lua la țintă. Șapte glonțe unul după altul primi animalul furios și abia la al optă-lea glonț se rostogoli mort de pe coperișul unei case.

Mare catastrofă În urma ploilor multe, între comuna Aghiriș și Gărbău a lunecat un deal, care a distrus linia ferată și șoseaua pe o întindere de 2 chilom., mai cauzând și alte pagube însemnate. Cantoniera ce era lângă calea ferată, a fost dărămată. În 26 n. c. pe la 4 ore d. a. o parte a dealului a început a luneca, s'era însă delul, însoțit de-o detunătură îngrozitoare, a alunecat, acoperind totul pe-o întindere de 2 kilometri. Șinele dela calea ferată au fost rupte în bucăți. Comunicațiia trenului între Budapesta și Clușiu s'a sistat pe timp nedeterminat. Mai multe sute de ómeni lucră la restaurarea comunicațiunii. Trenul între Budapesta și Clușiu, până la restaurarea liniei ferate va comunica numai până la Huedin. În Clușiu se dăce, că de Duminecă s'era n'a sosit postă din Budapesta.

Asupra petrecerei de mâne s'era atragem din nou atențiunea publicului român. Petrecerea, de-altminte-relea, sunt semne că va fi bine cercetată. Invitarea comitetului arangiator este următoarea: Maturisanții dela școlile medii gr. or. române din Brașov invită la Petrecerea cu dans, *Exitus*, sub patronagiul d-nei *Elena A. Popovici*, ce se va arangia Miercuri, în 18 (30) Iunie 1897 în sala hotelului „Central Nr. 1”. Începutul la 8 ore s'era. Prețul de intrare: pentru domni 1 fl., pentru stud. 50 cr. Venitul curat este destinat pentru cumpărarea unui stég la gimnasiu din loc. Oferte maritimose se primesc cu mulțamită și se vor chita pe cale publică.

Regele Siamului și Banffy. Regele Siamului *Chulalongkorn*, care e unul dintre cei mai puternici domnitori ai Asiei, ce óspe al Majestății Sale monarhului nostru, a venit din Viena pentru vre-o două țile și la Budapesta. Aci 'i s'a făcut primire mare, ca la ori-care domnitor. Ministrul-președinte Banffy a primit direct dela Majestatea Sa ordin, ca pe Chulalongkorn să-l primescă cât mai bine. Banffy s'a silit să satisfacă ordinului prea înalt, dăr lucrul naibii, că regele siamez nu scie unguresce, ér ou Banffy nu póté vorbi în altă limbă, decât unguresce, căci numai atăta îi ajunge priceperea. Când Chulalongkorn a sosit la gara Budapestei, Banffy l'a întâmpinat printr'un discurs — în limba maghiară. Regele óspe a încercat să vorbescă cu el în limba englesă, Banffy însă nu scie englesce; a încercat apoi să se înțelgă cu el în limba francesă, Banffy însă și în acesta e tufă. Astfel s'a isprăvit cu conversațiia. Din norocire, Regele siamez a dat de comandantul de corp prințului Lobkowitz, care 'i-s'a prezentat recomandându-se în limba englesă. Cu acesta regele óspe s'a întretinut fôrte amabil. — E cam curios, că regele Siamului cu familia și suita lui vine în Europa ca să studieze cultura de aici, ér aici găsesc asiaticism mai strajnic ca la el acasă!..

Uniforma armatei rusesce. Este lucru scit, că în totă Europa până acum n'a existat o armată, a cărei uniformă să fiă atât de bogată în colorii, ca armata rusescă. După cum anunță însă, „Petersburgskija Viedomosti”, uniforma armatei rusesce acum se va mai simplifica.

Inundațiile în România.

În Galați apa a crescut în așa măsură, că orașul e amenințat de un mare dezastru. Valurile râului Brateș mănate de vântul din spre Nord, amenință cu distrugere șoseaua. De patru zile plouă într'una și bieții soldați luoră neconținut pentru apărarea părții orașului din vale. Apele atât ale Dunării, cât și ale râului Brateș cresc din oră în oră.

Pe totă întinderea șoselei Reni au început a pune fașine și de-asupra lor saci cu pământ. Ploia torențială cădută Vineri noaptea a făcut, ca Dunărea și Brateșul să mai crească cu 2 centimetri. Digurile de apărare sunt amenințate.

Vineri apele au intrat prin dușumele în palatul Bursei și în biroul serviciului telefonic.

Sunt foarte puține speranțe pentru înălțarea pericoului de-o generală inundație a văii Bădălan. Locuitorii au evacuat deja valea; o mare parte dintre ei s'au instalat cu familii și bagaje în 20 vagoane, ce li-a fost puse la dispoziție de către direcția oăilor ferate române.

În județul Teleorman toate riurile s'au umflat érași și s'au revărsat din nou, inundând pentru a cincea oră comuna Adamesti și comuna Peretu, cauzând mari pagube locuitorilor, cari s'au refugiat pe dealuri. Asemenea au fost inundate și alte comune din acest județ.

În Iași Vineri seara pe la orele 7 și jumătate o ploaie torențială cu grindină și însoțită de tunete și fulgere s'a deslănuțit asupra orașului. Pe la orele 10 se sloboși asupra orașului o furtună și mai mare. Stradele orașului au fost inundate, intrând apa și prin unele prăvălii.

Apele Prutului, crescând foarte mari, s'au împreunat cu ale Jijiei, formând astfel o mare estinsă. Podul dintre Carmiceni și Popricani, dimpreună cu șoseaua națională se află sub apă. Comunicația este întreruptă. Prutul amenință cu nimicire totală satul Măcărăști. Ori-ce ajutoare sunt zadarnice.

Tot asemenea se anunță de prin toate celelalte județe ale României. Din județul Neamțu se anunță, că de trei zile ploile torențiale n'au mai încetat. Apele au inundat totul. Imprejurimile orașului Piatra, pe o întindere de 10 kilometri sunt transformate în adevărate bălți curgătoare.

Cu un cuvânt riurile din întreaga România în urma ploilor torențiale au crescut așa de mari, încât tot locul, pe unde curg, este inundat de apă. Șoselele și căile ferate sunt stricate, comunicația întreruptă.

Cu această ocaziune amintim, că Marea neagră, după cum comunică foile din București, din cauza ploilor și mai ales a riurilor umflate, ce se vărsă în ea a crescut așa, că apele mării au început să dea apele Dunării înapoi.

Predica și cântarea.

DÉRSTE (lângă Brașov, 10 Iunie v. 1897.

Mult Stim. D-le Redactor! Este în deosebire soartă, că zilele de sărbătoare sunt cele mai bune ocazii, în care credincioșii întruniți cu evlavie în biserică, după munca grea a câmpului, pot să-și înalte mintea și inima la Dumnezeu, dela care vine totă bunătatea și tot darul. Dér înălțarea această a minții și a inimii, părăsirea pentru câteva momente a materialismului și îmbrățișarea idealismului, a cugetelor și faptelor bune, este cu putință numai atunci, când strenele cântăreților și podișorele — din bisericile noastre — menite pentru cântările corale vor răsună în mod armonio de cântările sublime ale bisericii lui Iesus Christos de-o parte, ér de alta, când amvonul vor fi împodobite cu predicarea cuvântului lui Dumnezeu, precum însuși Mântuitorul lumii a dăscăla Apostolii săi: „Mergând învățați toate neamurile botezându-i pe ei etc.“

Nu prin forme esteriore s'au lătit învățăturile creștinesci, ci mai întâi însuși

Autorul acelora le-a rostit cu graiul, le-a predicat, și le-a întărit cu fapta. Apoi următorii Lui, Evangheliștii, Apostolii și cu deosebire marele Pavel, pe unde numai a putut străbate, cu graiul viu și în scris a lătit, a predicat învățăturile evanghelice. Alături cu modul acesta de lăptare a împărăției lui Dumnezeu pe pământ s'au dezvoltat și formele esteriore, luându-se într'ajutor și cântarea, precum și multe altele, care toate împreună se întregesc și alcătuiesc un întreg nobil și sublim.

Acestea și numai acestea, predica și cântarea, sunt menite a-i trece pe oameni prin lumea sensibilă în cea morală. Într'adevăr, inimă de piatră trebuie să fie aceea, care la auzul cuvântului dumnezeiesc, ilustrat cu exemple, și la auzul cântării dulci corale să nu tresalte de-o bucurie cerescă și să nu se misce oătră fapta cea bună. O dăcă această având înaintea ochilor un exemplu foarte elocuent: Precum altă-dată, așa și a doua dă de Rosaliile acestui an, ziua hramului bisericii noastre, când se înălța rugăciuni ferbinți oătră Dumnezeu pentru fericiții binefăcători atât vii, cât și reșoși, mi-s'a dat îmbucurătoare ocaziune de a mă convinge pe deplin, cum cântările bisericesti în legătură cu predica pot transpune pe om în sferă mai înalte, îl pot apropia de Dumnezeu.

În ziua amintită, când biserica noastră abia mai putea cuprinde mulțimea de popor atât de aici, cât și din comunele vecine, și aproape când corul școlarilor era să termine cântările liturgice, étă că, ca un Apostol sosese în mijlocul mulțimei adunate la sărbătorea hramului M. On. d-n Ioan Popoa, profesor gimnazial în Brașov, și după ce ocupă loc într'o strană, de unde putea privi asupra poporului adunat, după ce corul termină cântarea „Unul sfânt“, luându-și de temă pilda Mântuitorului Christos despre sământă, distinsul oșpe al nostru, cu vocea-i plăcută și sonoră și cu elocvența-i cunoscută, ținu o cuvântare de tot frumoasă. Oratorul nostru ținu cuvântarea în limbajul popular, arătând, că sământă cădută lângă cale, cea cădută pe petriș, cea cădută între spini și cea cădută pe pământ bun făcătoare la cari oameni se referă, aducând casuri concrete, exemple, scoșe din S. Scriptură și din istoria noastră național-bisericescă, dintre care cu deosebire unul, despre un episcop din Moldova, care numai pentru a ajuta și a face bine de multe-ori se lipsia pe sine de lucrurile cele mai scumpe, chiar de haina sa, ér altul, despre fiul unui țeran necăjit din jurul Făgărașului, care ajungând într'o pozițiune foarte onorabilă în România, nu mai voi să mai oănoască pe bătânul său tată, ce venise să-l cerceteze, — întru stăt mișcă inimile ascultătorilor, încât pe mulți i-am vădut lacrimând.

Precum vulturul din sferele cele mai înalte se coboră în cercuri măiestose, până ajunge unde el doarece, astfel mi-s'a părut a urma și d-l Popoa; a plecat dela cercuri mai îndepărtate și s'a coborât tot mai tare, până ce a ajuns în cercul acestei parohii, în care a aflat mai mulți binefăcători zeloși și pe cari i-a înfățișat ca nișce modele vrednice de imitat. La finea predicii d-sale publicul ascultător nu se putu reținé de-a nu erupe în puternice strigări de „să trăiescă“.

Incântat de efectul predicii d-lui Popoa, care în mai multe rânduri a ținut cuvântări la noi, în Săcele, Brașov etc., am ținut de oviuință a aduce această la cunoștința publicului nostru românesc cu esclamarea sinceră, că ce bine ar fi, când din anumite centre, la ocazii bine venite, și alți apostoli ai României și ai învățăturilor lui Iesus, ca d-l Popoa, n'ar pregeta a face câte-o escursiune și ar predica poporului, din care au eșit și căruia trebuie să-i servescă cu puterile sale sufletești!

Dér tot odată în numele mai multora și chiar la dorința mai multora dintre poporul înși permit a ruga pe d-l profesor Popoa, să binevoască a da publicității cuvântările atât de prețioșe, ce le-a ținut și le va ținé în viitor, ca cât mai mulți să se potă adăpa la isvorul cel cristalin și nese-

cat al învățăturilor și cunoștințelor fufine ale d-sale.

Nu mai „mergând și învățând“ poporul setos de sământă și doritor de a auzi povești bune ne împlinim misiunea noastră sfântă aici pe pământ. Numai prin cuvântări și prin cultivarea cântărilor corale vom puté propaga credința în Dumnezeu, vom nutri iubirea oătră biserică și șoolă și vom puté întări nădejdea într'un viitor mai fericit pentru poporul nostru. Aceasta se recere mai ou sămă astăzi, când lumea e stăpânită de materialism, când poporul este amenințat în credința și datinele sale străbune și când un curent anticreștin vré să câștige oă mai mulți aderenți.

Seminariile noastre au menirea de-a pregăti pe fitorii apostoli ai învățăturilor evanghelice. Acolo ar trebui să se pună cu mult mai mare pond, de cum s'a pus în trecut, pe exercitarea clericilor întru ținerea de predici practice, atât în ora de prelegere, cât și publice în biserică. S'a nătelege, că profesorii însărcinați cu specialitatea această trebuie să premergă cu exemplul.

Biblioteca societăților de lectură seminariile ar trebui să posedă oă mai multe opuri de predici și opuri pline cu exemple din S. Scriptură și istoria național-bisericescă, adecuate pentru cuvântări cum se găsesco d. e. în literatura germană, și pe cari candidații la preoția să le studieze cu zel și serioșitate. De altă parte în școlile noastre pedagogice ar trebui să se cultive cu mai multă serioșitate cântările corale bisericesti, care apoi să se răspândescă în toate ținaturile locuite de poporul nostru, și atât preoții, cât și învățătorii, cari vor arăta mai mult zel în direcțiunile indicate, să fiă recunoscuți, remunerați și premiați.

Am vădut învățători și preoți zeloși, cari fac experimente cu cântări liturgice corale de prin Bucovina, de prin București, apoi cu cântări profane parte traduse, parte originale, destinate pentru școlile populare, și deoă din cauza lipsei de compozițiuni corespundătoare nu reușesc în încercările lor, respectivii își pierd răbdarea, se dăgustă și vrând nevrând se întore érași la oalpodul cel vechiu. În seminariile pedagogico-teologice ar trebui să străluce lucrurile acestea și acolo să se răspândescă până în cele mai îndepărtate puncte locuite de Români. Numai în chipul acesta poporul nostru cu drag va alerga la biserică și cu iubire își va da copiii săi la șoolă.

Atunci nu vom mai avé cuvânt a ne plânge, că bisericile sunt góle și școlile necercetate.

Ioan Broju,
cap. gr. or.

ULTIME SCIRI.

Conferența generală a Românilor uniți.

(Raport telegrafic al „Gaz. Trans.“)

Clușiu, 29 Iunie. Conferența generală a Românilor uniți, întrunită aici în cestiunea autonomiei lor bisericesti, e bine cercetată, deși întreprerea comunicațiunei pe căile ferate a reținut dela participare sute de credincioși.

Deschiderea adunării a urmat la orele 11 a. m. prin d-l Dr. Ioan Mihalyi, care accentuă principiul: *biserică liberă în stat liber*.

Biurul s'a compus în următorul mod: Alesandru Roman președinte; vice-președinti: Vasiliu Hosszu, protopop în Târgu-Mureșului și d-l Dr. I. Pop, vicarul Năsăudului; notari d-nii: Dr. Frâncu, Dr. Ilea, B. Podobă și Maniu.

Președintele printr'un discurs, în care arată sfînțenia și importanța cauzei, de care are să se ocupe conferența, declară în mod oficial adunarea de deschisă. Discursul de deschidere a fost primit cu urări însuflețite.

Se cetiră număróșe adrese și telegrame de aderență.

În numele convocatorilor, d-l Iosif Roman raportéză asupra scopului acestei întruniri. Raportul a fost primit cu vii aprobări.

S'a ales o comisiune de 21 pentru pregătirea proiectului de rezoluțiune.

Ședința primă s'a ridicat la orele 12. A doua ședință va urma la 4 ore după amăzi.

Dispoziția spiritelor e îmbucurătoare. Toți doresc și pretind cu însuflețire autonomiă de sine stătătoare și neparticipare la congresul catolicilor din Budapesta.

Raport general

al societății de lectură „Inocențiu M. Clain“ a teologilor din Blașiu pe anul școl. 1896/7.

(Fine).

Membrii Societății. Membrii societății în înțelesul statutelor sunt: *ordinari, extraordinari, onorari, fondatori și binefăcători*; a) *Membri ordinari* au fost toți alumnii institutului teologic; b) *Membri extraordinari* am avut numai 2; c) *Membri onorari*: Escolența Sa Mihail Pavel; Rev. d-ni Ioan M. Moldovan, Ales. Micu (?), Dr. Al. Grama (?) canonic metropolitani în Blașiu; Rev. dn. Basiliu Raț, vicarul Făgărașului; Cl. d-n. Dr. V. Szmigelski profesor; On. d-n Dr. V. Lucaci paroch în Șișesci; Miron Dascăl paroch în Cetatea de baltă și d-l Aron Boca Velchereanu, proprietar în Velcher; d) *Membri fondatori*: Metropolit. Dr. Ioan Vancea (?); Escolența Sa Dr. Victor Mihalyi de Apșa; Rev. d-ni: Constantiu Pappalvi (?); Simeon Pop Mateiu, canonic metrop. în Blașiu; Prea On. d-n I. German profesor în Blașiu; Stim. d-ni: Georgiu Boier, I. Bozac, Stimata d-nă Iulia Laurentiu; d-șora Silvia Socol; M. O. d-n Dr. Em. Elefterescu prof. în București, Institutul de credit „Economul“ din Clușiu, Rev. d-n Ioachim Totoian teol. abs. în Mioști și Clar. Dr. V. Hosu prof. de teologie și Rector în Internatul „Vancean“ de băieți; e) *Intre membri binefăcători soc. noastră*, afară de cei ce ne-au donat oătră, cu multă plăcere înregistrează Institutul de credit „Economul“ din Clușiu, care și în anul acesta a binevoit a vota din escedentul său pentru soc. noastră 10 fl.; afară de aceea pe On. d-n Vas. Munteșcu preot în Bozias, care ni-a donat 3 fl., cărora societatea își ține de-o sfântă datorință a-le aduce și pe astă cale mulțamițele cele mai călduróșe.

Cu această ougetăm a fi încheiat darea de sămă asupra activității soc. din anul espirat. Întru cât am corăspuns și ce progres a putut realiza această soc. în decursul acestui an, noi nu suntem chemați a judeca, însă s'o constată această On. public cetitor. Noi pășim înainte cu conștiința cea mai liniștită, că am făcut tot ce am putut, și că toate privirile noastre au fost ațintite numai spre înflorirea și prosperarea scumpei noastre societăți.

Este îmbucurător pentru noi a constata faptul, că această soc., care înainte cu 33 de ani dispunea numai de o carte în bibliotecă și 75 cr. în cassă, ađi se pôte dice, că dispune în total de o avere cam de 9000 fl. Avere frumoasă e această, mai ales deoă luăm în considerare împrejurarea, că aceasta e oăștigată în cea mai mare parte numai din puținele cotisații anuale ale membrilor și că afară de sprijinul prelaților noștri din când în când, abia puțem înregistra alte ajutoare materiale.

Cu toate aceste, ou mari speranțe pășim înainte. Când statutele noastre cele nouș vor fi aprobate de către forurile competente, și când vom ajunge și noi acel fericit moment, ca soc. noastră înoă să aibă caracterul publicității, atunci — suntem prea convinși — că clerul nostru, Româniimea de pretatindenea, va începe a se interesa mai real de străduințele pie și zelóșe, ce preocupă și caracterizează această societate.

Blașiu, 20 Mai 1897.

Pentru Societatea de lectură Inocențiu M. Clain:

Mihail Ilieș, Demetriu Racoțan,
presid. soc. secret. soc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Iunie 1897.

Table of stock market prices in Vienna, listing various securities and their values.

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Iunie 1897.

Table of local market prices in Brașov, including exchange rates and commodity prices.

Nr. 9753—1897.

Publicațiune

Orașul Brașov (în Ungaria) intenționează a vinde în 8 Iulie 1897 înainte de prânz la 11 ore pe cale de oferte per tulpină din pădurea Dêrste-Predeal (cercul Timiș), pe durata an. 1897—1904 inclusive, etatul anual, de lemne de brad de 2300 m³ plus 1200—1500 m³ ca crușări anuale de brați și molifti.

Condițiunile de oferte și acele contractuale se află până la ziua amintită dela 8—12 ore înainte de prânz la oficiul orașenesc forestieral, spre esaminare din partea fiă-cărui.

Ofertele, prevădute cu timbrul de 50 cr., în cari este de a se aminti în cifre și litere suma oferată per m³ și cari au ca se conțină dechierațiunea, cum-că oferentului i sunt cunoscute condițiunile de oferte și acele contractuale și că se supune lor, sunt de-a se ascerne până în 8 Iulie a. c. la 11 ore înainte, de prânz la d-l primar Carol Jacobi.

Ofertele au ca se conțină ca vadiu 10% din suma oferată pentru un quart anual de 3700 m³ și totdeodată numele și locuința oferentului.

Ofertele se vor deschide la 11 ore înainte de prânz a amintitei zile în biroul d-lui primar.

Brașov, 18 Iunie 1897.

Magistratul orașenesc.

ABONAMENTE

LA „GAZETA TRANSILVANIEI“

Pretul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungary: 3 fl. per 3 months, 6 fl. per 6 months, 12 fl. per year.

Pentru România și străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: 10 fr. per 3 months, 20 fr. per 6 months, 40 fr. per year.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing Sunday issue rates for Austro-Ungary: 2 fl. per year, 1 fl. per 6 months, 50 cr. per 3 months.

Pentru România și străinătate:

Table showing Sunday issue rates for Romania and abroad: 8 franci per year, 4 franci per 6 months, 2 franci per 3 months.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1897.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Copșa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraș, Mureș-Ludoș-Bistrița, etc.) and train times.

Notă: Orele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadrați cu linii mai negre însemnăză orele de nopțe. — Semnul \leftarrow arată cu capul direcția, încâtrău merge trenul.